



BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

România, 14 ani de transformări economice 2000-2013

Constantin Chirca

**Director adjunct
Direcția Statistică**

București, 7 aprilie 2014

De ce anul 2000?

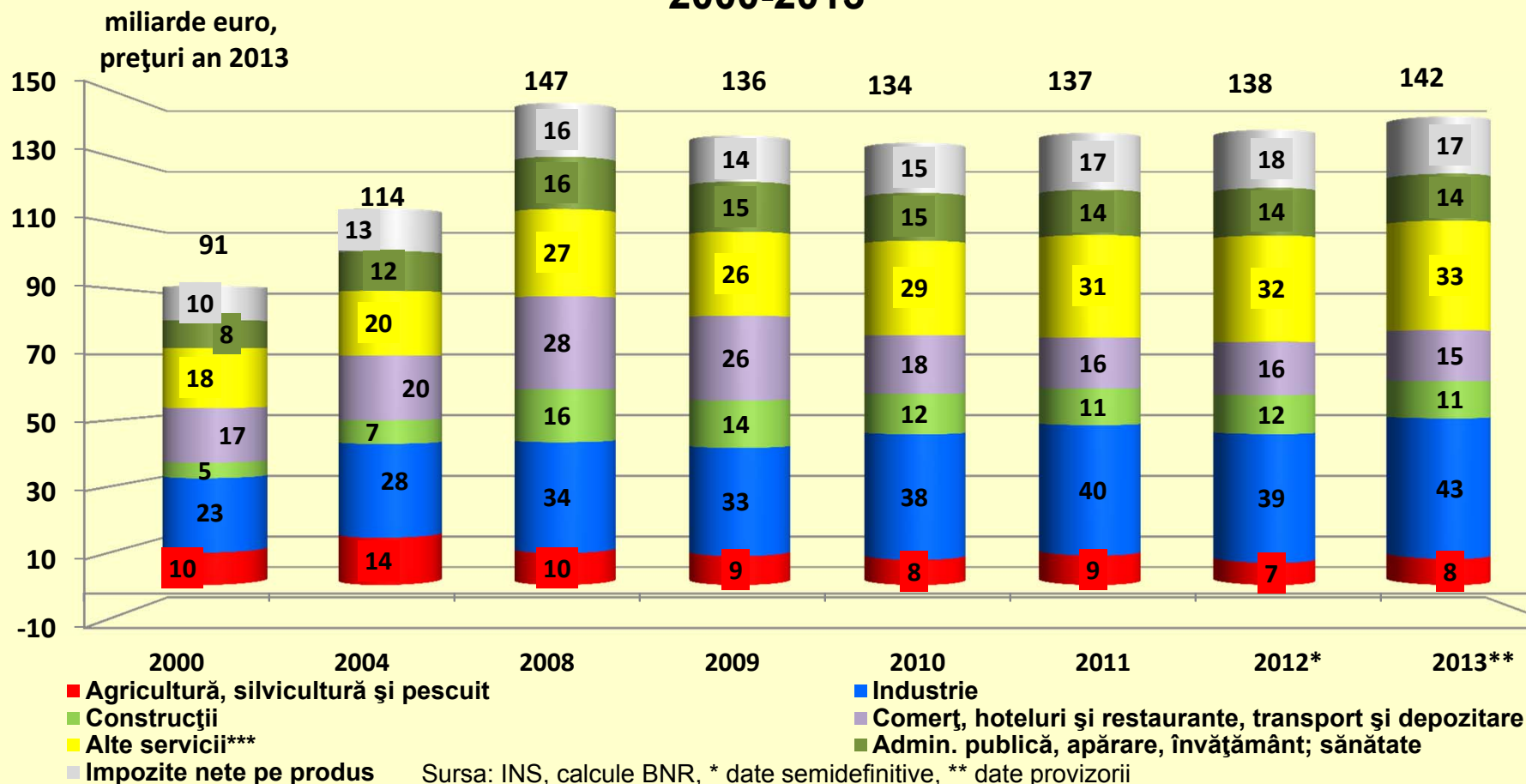
Anul în care s-a elaborat Strategia Națională de Dezvoltare a României pe termen mediu, însușită “drept platformă comună de acțiune a tuturor forțelor politice și sociale pentru promovarea interesului național”, înaintată Comisiei Europene, la Bruxelles pe 20 martie 2000.

Citez:

“În miezul acestei strategii este situată crearea unei economii de piață funcționale, compatibilă cu principiile, normele, mecanismele, instituțiile și politicile Uniunii Europene”.

Unde (în ce sectoare) și cât s-a produs (VAB)?

Evoluția produsului intern brut pe categorii de resurse 2000-2013

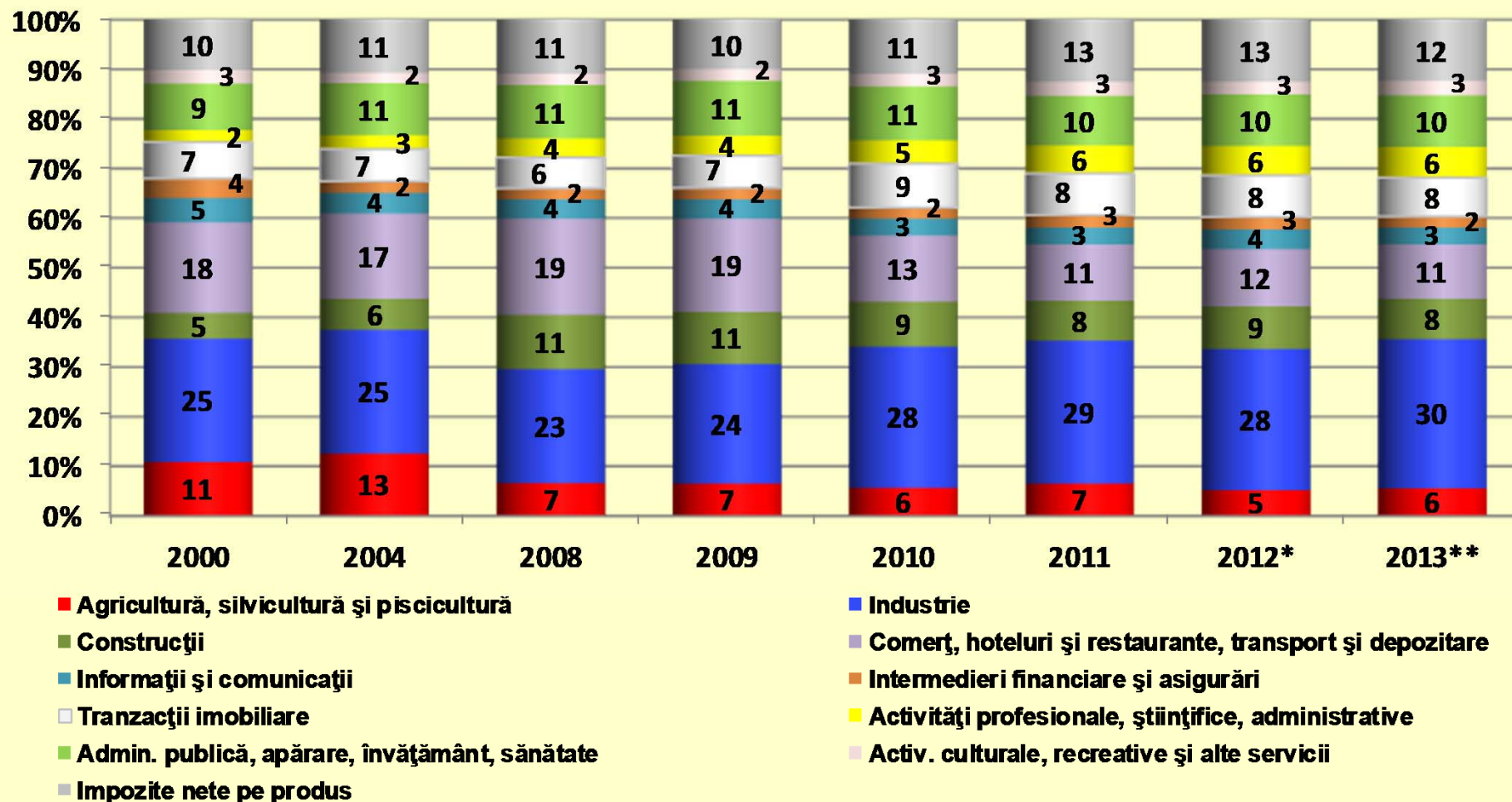


***Informații și comunicații, intermediari financiare, asigurări, tranzacții imobiliare, activ. profesionale, științifice, tehnice, culturale și recreative, reparații de produse de uz casnic și altele

NOTĂ: Pentru fiecare an în parte, din perioada 2000-2012, s-a transformat PIB din prețurile curente ale anului respectiv în prețurile curente ale anului 2013, utilizându-se indicii de preț deflatori anuali. PIB anual astfel calculat s-a împărțit la cursul mediu al anului 2013 (RON/EUR = 4,419), în acest fel asigurându-se comparabilitatea valorilor anuale ale PIB exprimat în euro.

Ce schimbări de structură s-au înregistrat la nivel macro?

Structura produsului intern brut pe categorii de resurse 2000 - 2013

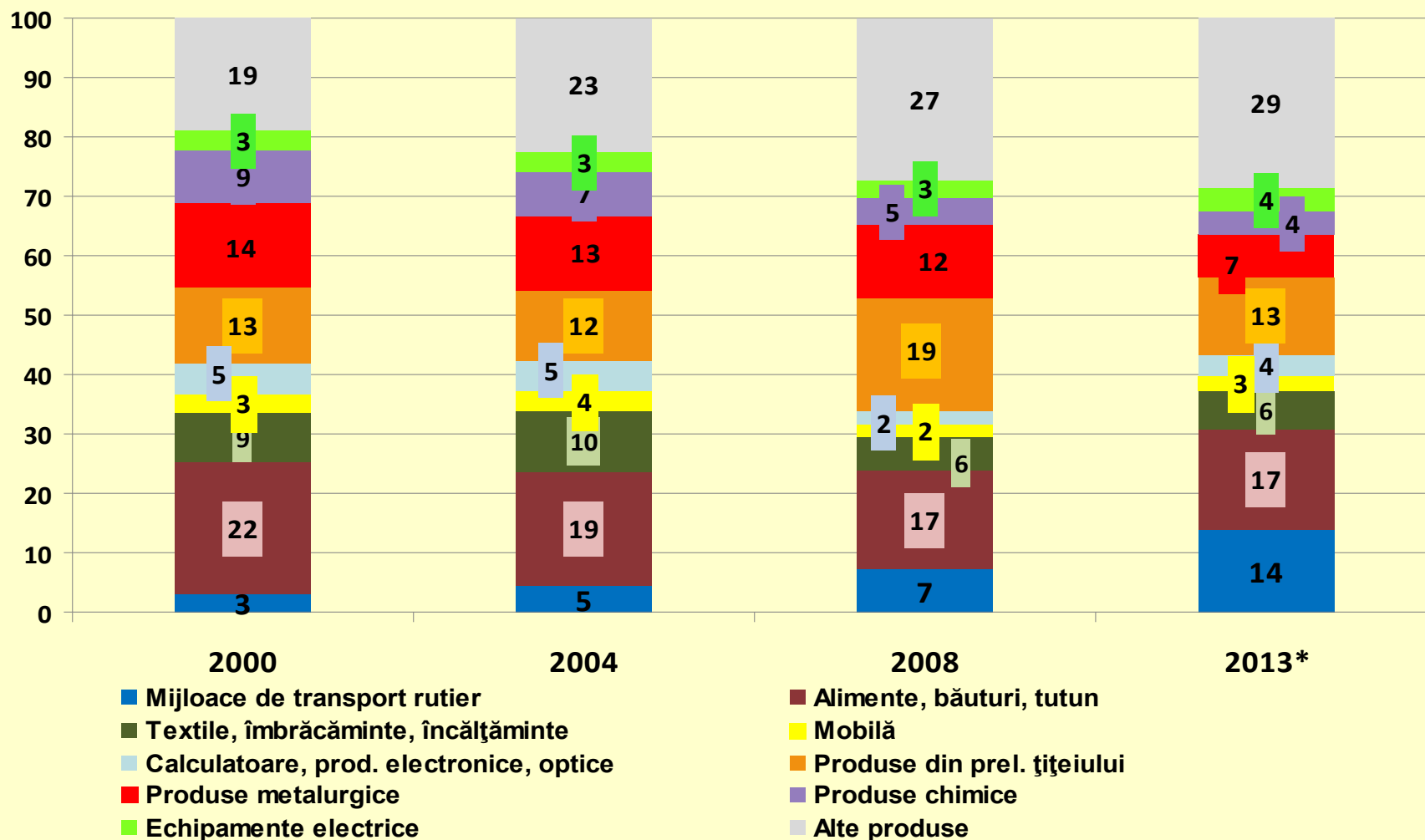


Sursa: INS, * date semidefinite, ** date provizorii

Structura ind. prelucrătoare – furnizoarea semnificativă de VAB – s-a modificat?

Structura producției industriei prelucrătoare / grupe de produse

2000-2013



Sursa: INS, * date estimate, calcule BNR



Transformări determinate de acumulările de ISD

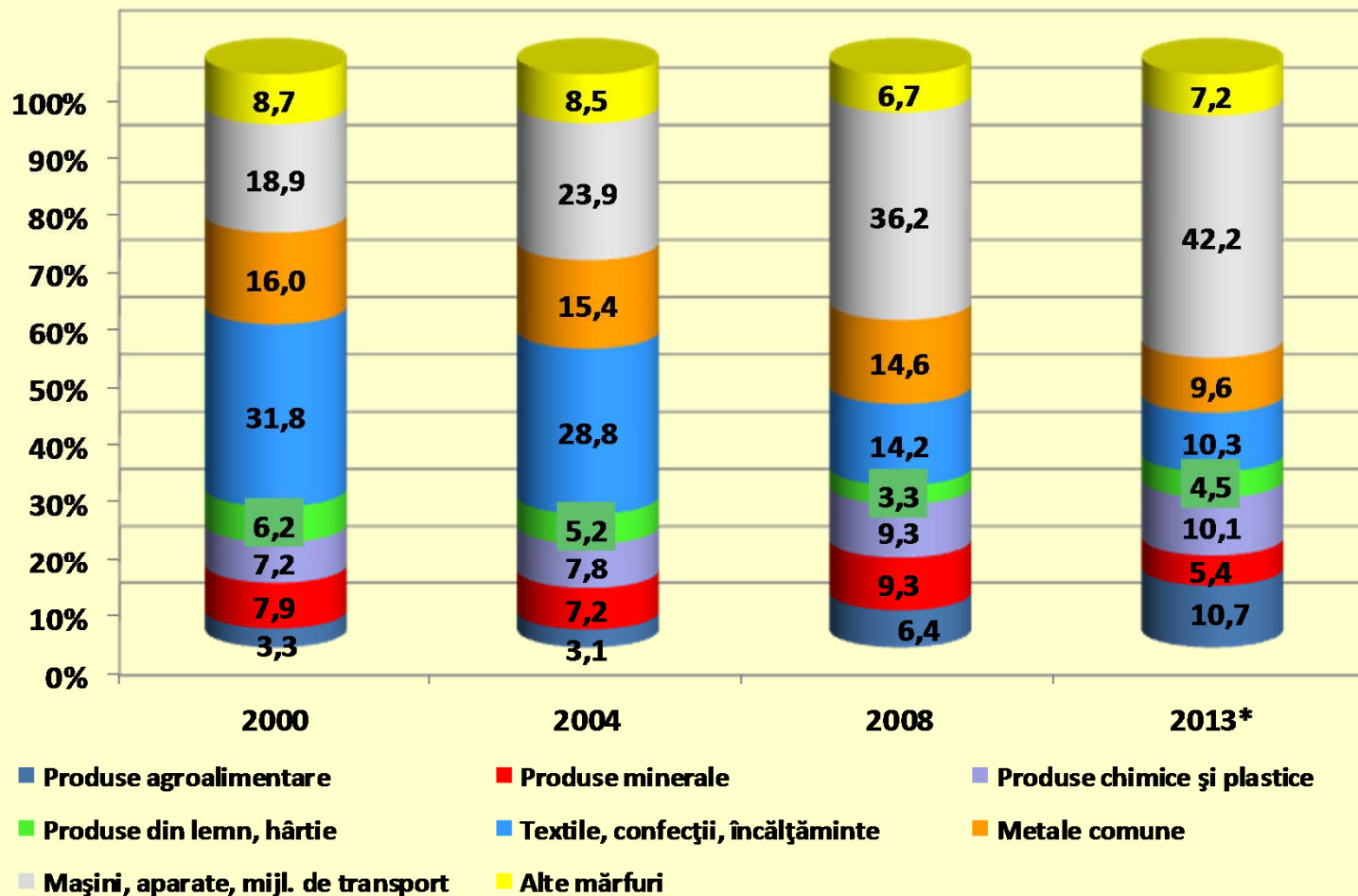
Industria prelucrătoare - Soldul ISD la 31 decembrie 2012 Investiții greenfield și durabilitatea ISD

	Sold ISD TOTAL		Întreprinderi greenfield* (sold)		Imobilizări corporale și necorporale (sold)	
	mil. euro	% din total sold	mil. euro	% din total sector	mil. euro	% din total sector
Industria prelucrătoare, din care:	18509	31.3	8452	45.7	10638	57.5
- alimente, băuturi și tutun	2160	3.7	1153	53.4	1412	65.4
- ciment, sticlă, ceramică	1684	2.8	466	27.7	1126	66.9
- fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	1090	1.8	906	83.1	785	72.0
- fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	1051	1.8	637	60.6	474	45.1
- mașini, utilaje și echipamente	1114	1.9	719	64.5	586	52.6
- metalurgie	2899	4.9	701	24.2	1787	61.6
- mijloace de transport	3173	5.4	1589	50.1	1859	58.6
- prelucrare țitei, produse chimice, cauciuc și mase plastice	3962	6.7	1392	35.1	1834	46.3
- textile, confecții și pielărie	834	1.4	633	75.9	451	54.1
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare	542	0.9	256	47.2	324	59.8

* Întreprinderi greenfield - Întreprinderi înființate prin investiții greenfield

Ce influență au avut aceste transformări asupra exporturilor?

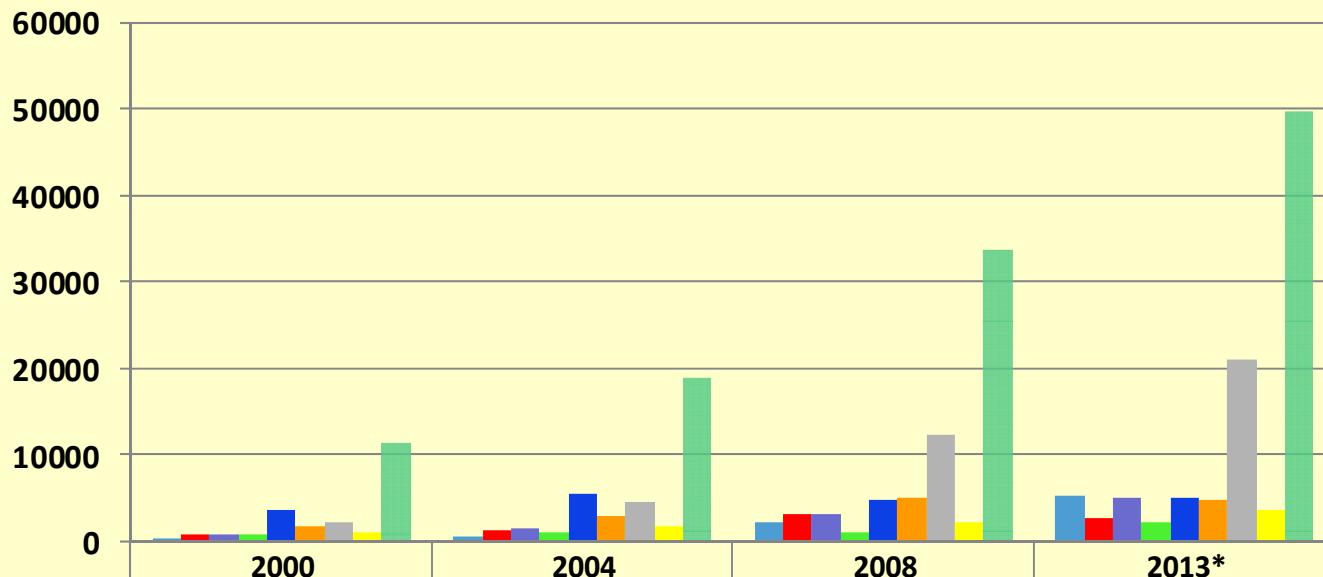
Structura exportului pe grupe de mărfuri, 2000-2013



Sursa: INS, * date provizorii

Exportul pe grupe de mărfuri, 2000-2013

milioane euro

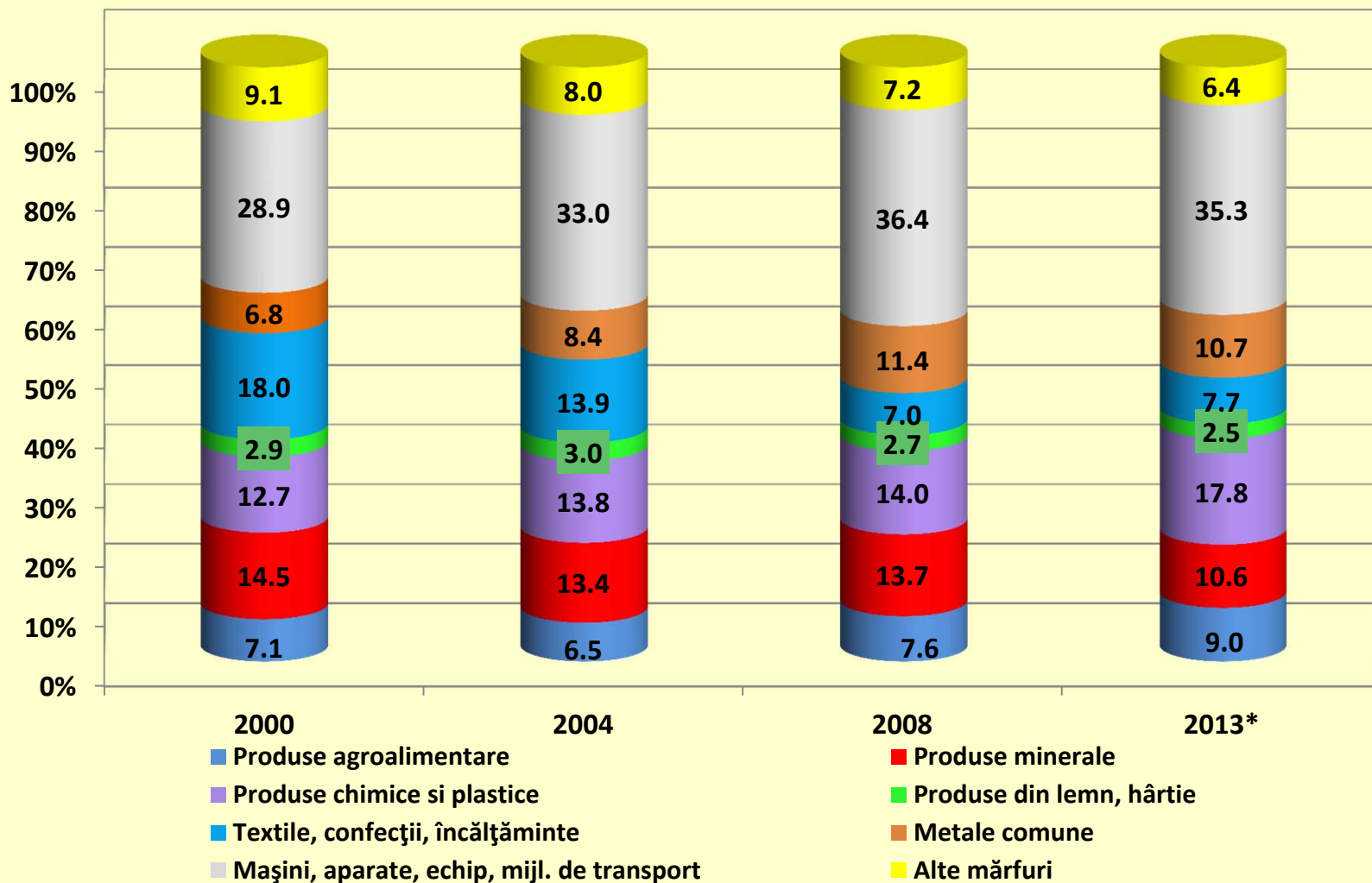


	2000	2004	2008	2013*
Produse agroalimentare	368	587	2165	5293
Produse minerale	894	1362	3142	2698
Produse chimice și plastice	813	1481	3139	5016
Produse din lemn, hârtie	701	986	1112	2207
Textile, confecții, încălțăminte	3583	5461	4782	5093
Metale comune	1803	2923	4940	4751
Mașini, aparate, mijl. de transport	2132	4522	12200	20901
Alte mărfuri	979	1614	2244	3606
TOTAL	11273	18935	33725	49564

Sursa: INS, * date provizorii

S-a schimbat și structura importurilor?

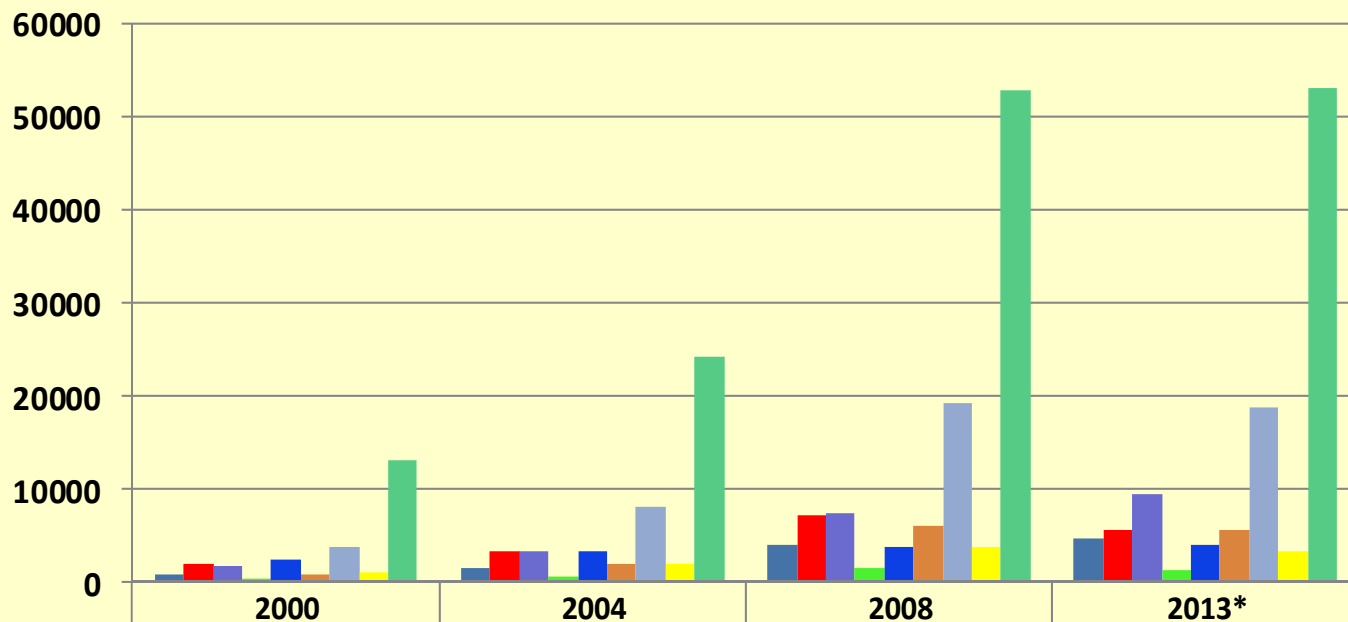
Structura importului pe grupe de mărfuri, 2000-2013



Sursa: INS, * date provizorii

Importul pe grupe de mărfuri, 2000-2013

milioane euro



Produse agroalimentare	938	1582	4012	4757
Produse minerale	1905	3255	7246	5604
Produse chimice și plastice	1669	3341	7421	9452
Produse din lemn, hârtie	376	736	1445	1298
Textile, confecții, încălțăminte	2369	3361	3717	4086
Metale comune	897	2030	6001	5663
Mașini, aparate, mijl. de transport	3792	8010	19242	18713
Alte mărfuri	1194	1943	3750	3417
TOTAL	13140	24258	52834	52990

Sursa: INS, * date provizorii

Ponderea întreprinderilor ISD în exportul și importul de bunuri, în anul 2012

milioane euro

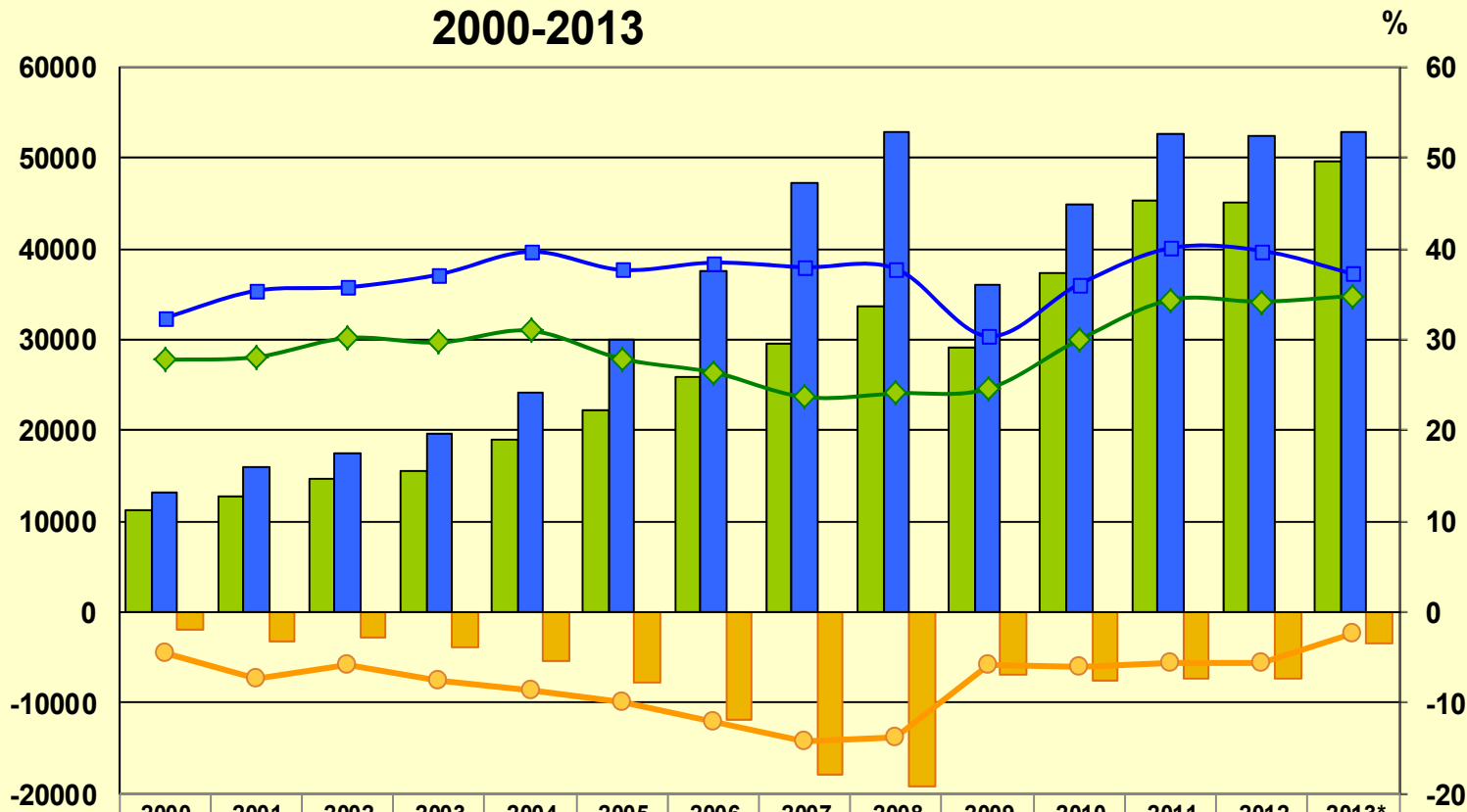
	Exporturi (FOB)		Importuri (CIF)	
	întreprinderi investiție directă	(%) întreprinderi investiție directă în total economie *)	întreprinderi investiție directă	(%) întreprinderi investiție directă în total economie *)
Total, din care	30672	70.3	33197	62.6
Industrie, din care:	26429	60.6	22799	43.0
Industria prelucrătoare din care:	25327	58.1	21412	40.3
-mijloace de transport	8428	19.3	6217	11.7
-prelucrare țigăi, produse chimice, cauciuc și mase plastice	4216	9.7	5728	10.8
-textile, confecții și pielărie	3293	7.6	2334	4.4
-metalurgie	3139	7.2	1741	3.3
-fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	2617	6.0	2376	4.5
-fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	1492	3.4	486	0.9
-mașini, utilaje și echipamente	1187	2.7	711	1.3
-alimente, băuturi și tutun	519	1.2	1214	2.3
-ciment, sticlă, ceramică	160	0.4	272	0.5
-alte ramuri ale industriei prelucrătoare	276	0.6	333	0.6
Comerț	3546	8.1	9375	17.7

*) Nu include exporturile și importurile aferente activităților diviziunilor CAEN 84 Administrație publică, 97/98 Activități gospodării ale populației și 99 Activități extrateritoriale.

NOTĂ: Exporturile și importurile sunt agregate după activitatea de bază a firmelor, conform CAEN rev. 2

Evoluția balanței comerciale 2000-2013

milioane euro



Export-mil euro	11273	12722	14675	15614	18935	22255	25850	29549	33725	29084	37360	45292	45070	49564
Import-mil euro	13140	16045	17427	19569	24258	30061	37609	47371	52834	35955	44937	52686	52449	52990
Soldul balanței comerciale-mil euro	-1867	-3323	-2752	-3955	-5323	-7806	-11759	-17822	-19109	-6871	-7577	-7394	-7379	-3426
Export (% din PIB) - axa din dreapta	27,8	28,1	30,2	29,7	31,0	27,9	26,4	23,7	24,1	24,6	30,0	34,4	34,2	34,8
Import (% din PIB)	32,4	35,4	35,8	37,2	39,7	37,7	38,5	38,0	37,8	30,4	36,1	40,1	39,8	37,3
Soldul balanței comerciale (% din PIB)	-4,6	-7,3	-5,7	-7,5	-8,7	-9,8	-12,0	-14,3	-13,7	-5,8	-6,1	-5,6	-5,6	-2,4

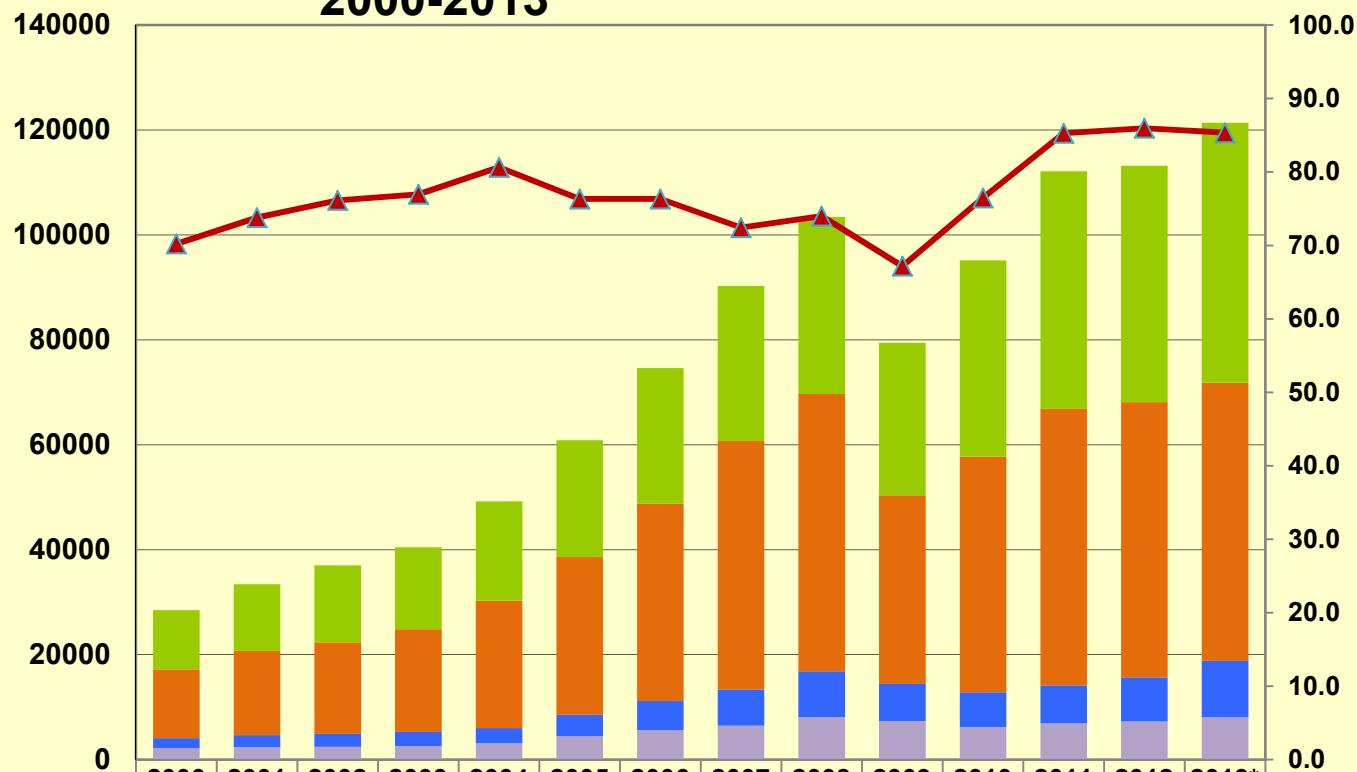
*date provizorii

Gradul de deschidere a economiei (export bunuri și servicii + import de bunuri și servicii) / PIB

milioane euro

2000-2013

%

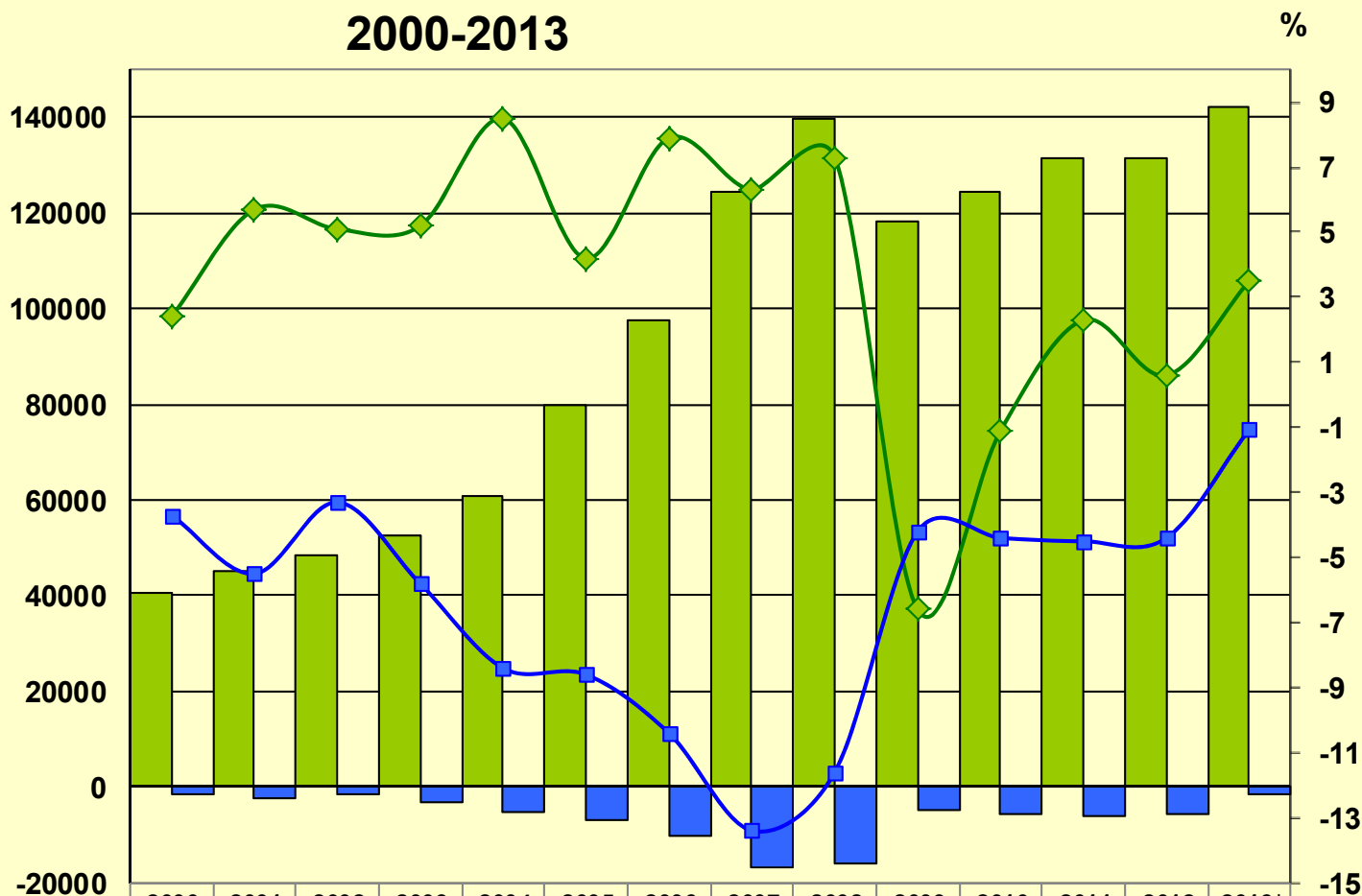


Export de bunuri	11273	12722	14675	15614	18935	22255	25850	29549	33725	29084	37360	45292	45070	49564
Import de bunuri	13140	16045	17427	19569	24258	30061	37609	47371	52834	35955	44937	52686	52449	52990
Export de servicii	1910	2273	2468	2671	2903	4104	5588	6885	8754	7063	6622	7253	8402	10787
Import de servicii	2170	2402	2463	2609	3116	4449	5583	6476	8095	7357	6218	6913	7273	8046
Gradul de deschidere a economiei (%)	70.2	73.8	76.1	77.0	80.6	76.3	76.3	72.4	74.0	67.2	76.5	85.3	86.0	85.3

Sursa: INS, * date provizorii

Produsul intern brut și soldul contului curent 2000-2013

milioane euro

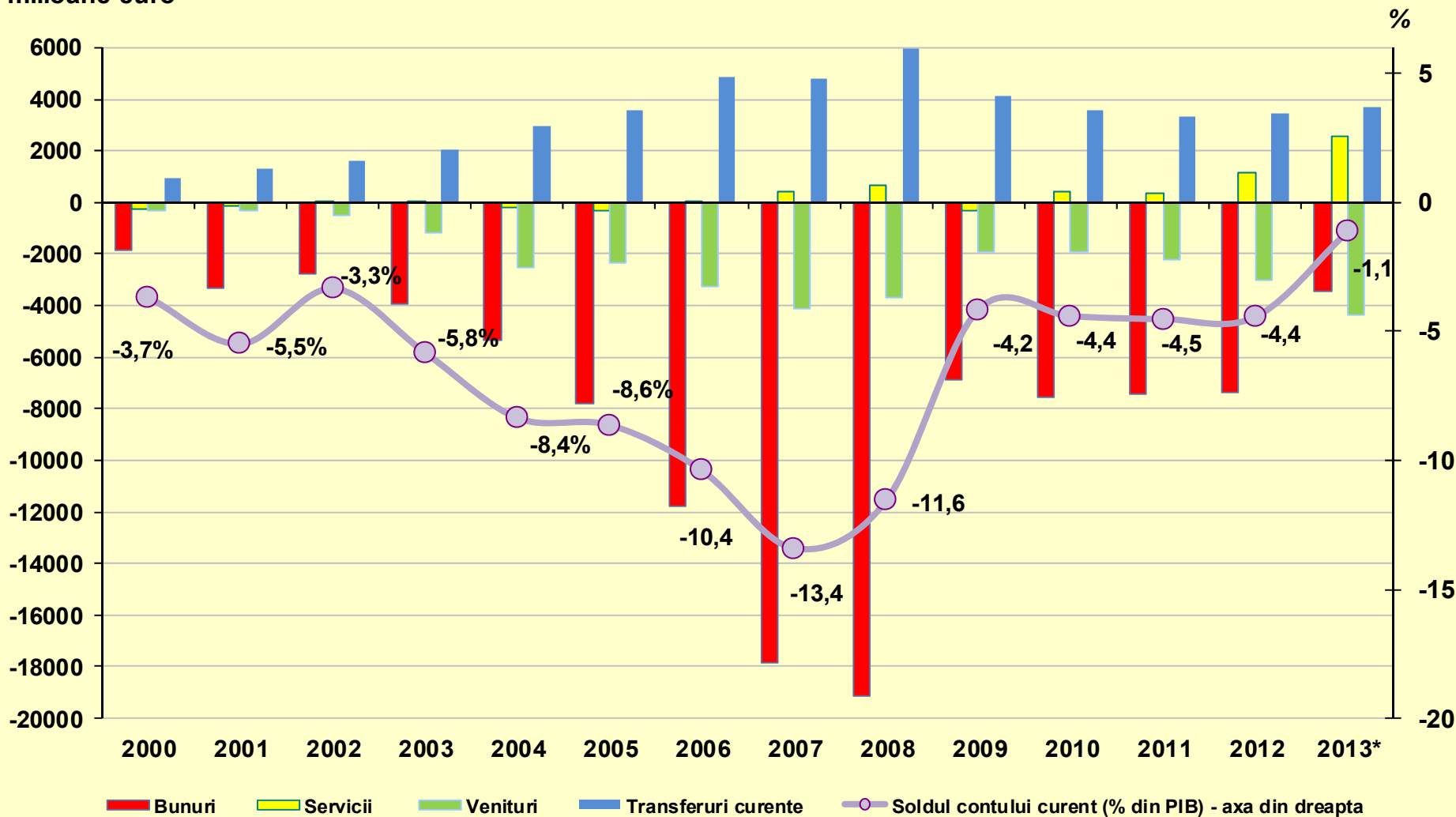


	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
PIB	40581	45317	48638	52569	61030	79747	97787	124654	139762	118269	124396	131515	131676	142245
Soldul contului curent	-1494	-2488	-1623	-3060	-5099	-6883	-10156	-16714	-16157	-4913	-5493	-5924	-5843	-1517
PIB - variația anuală* (%) - axa din dreapta	2,4	5,7	5,1	5,2	8,5	4,2	7,9	6,3	7,3	-6,6	-1,1	2,3	0,6	3,5
Soldul contului curent (% din PIB)	-3,7	-5,5	-3,3	-5,8	-8,4	-8,6	-10,4	-13,4	-11,6	-4,2	-4,4	-4,5	-4,4	-1,1

*date provizorii

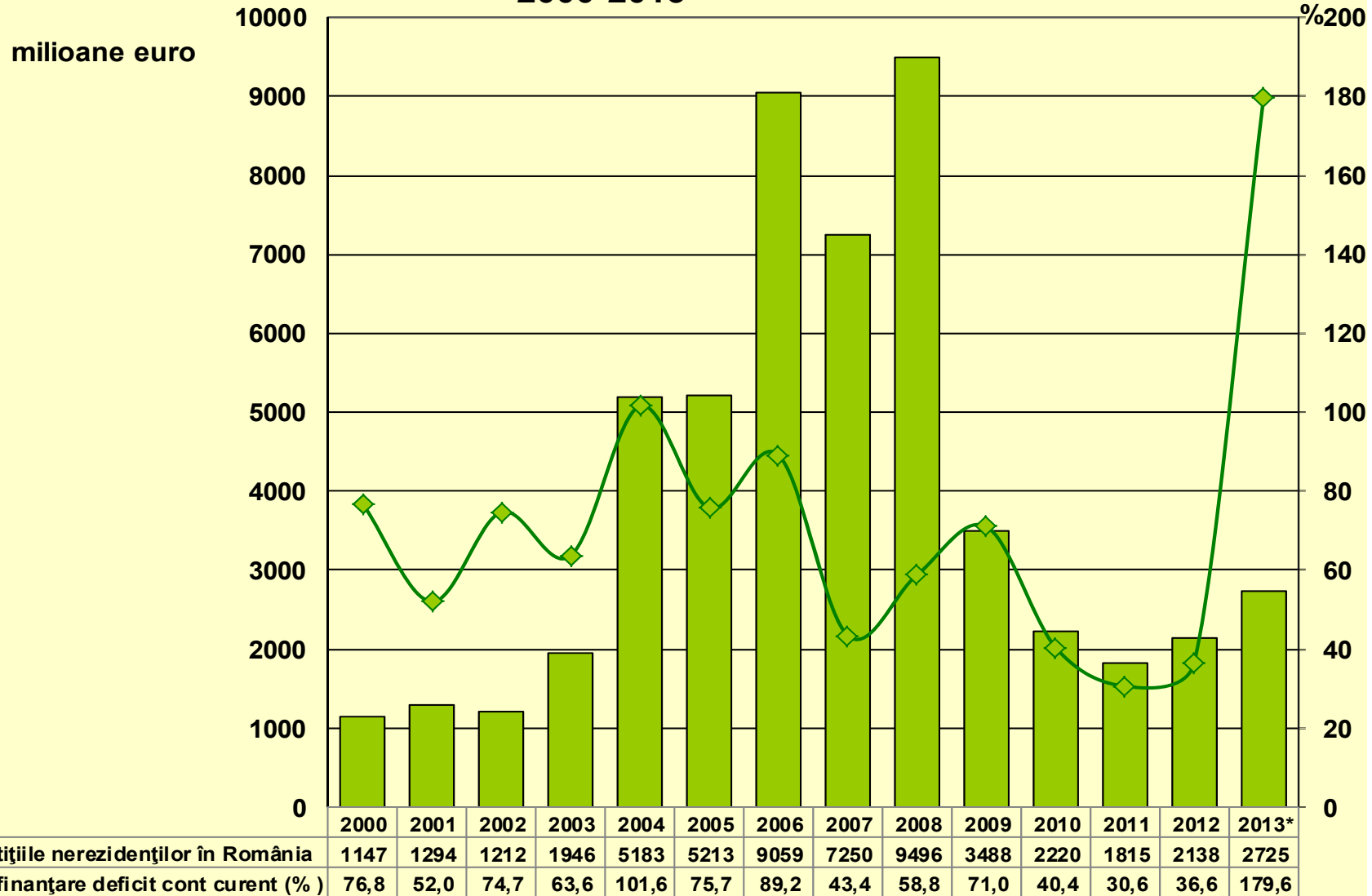
Evoluția componentelor contului curent (fluxuri nete) 2000 - 2013

milioane euro



*date provizorii, PIB-date estimate sursa:INS, CNP

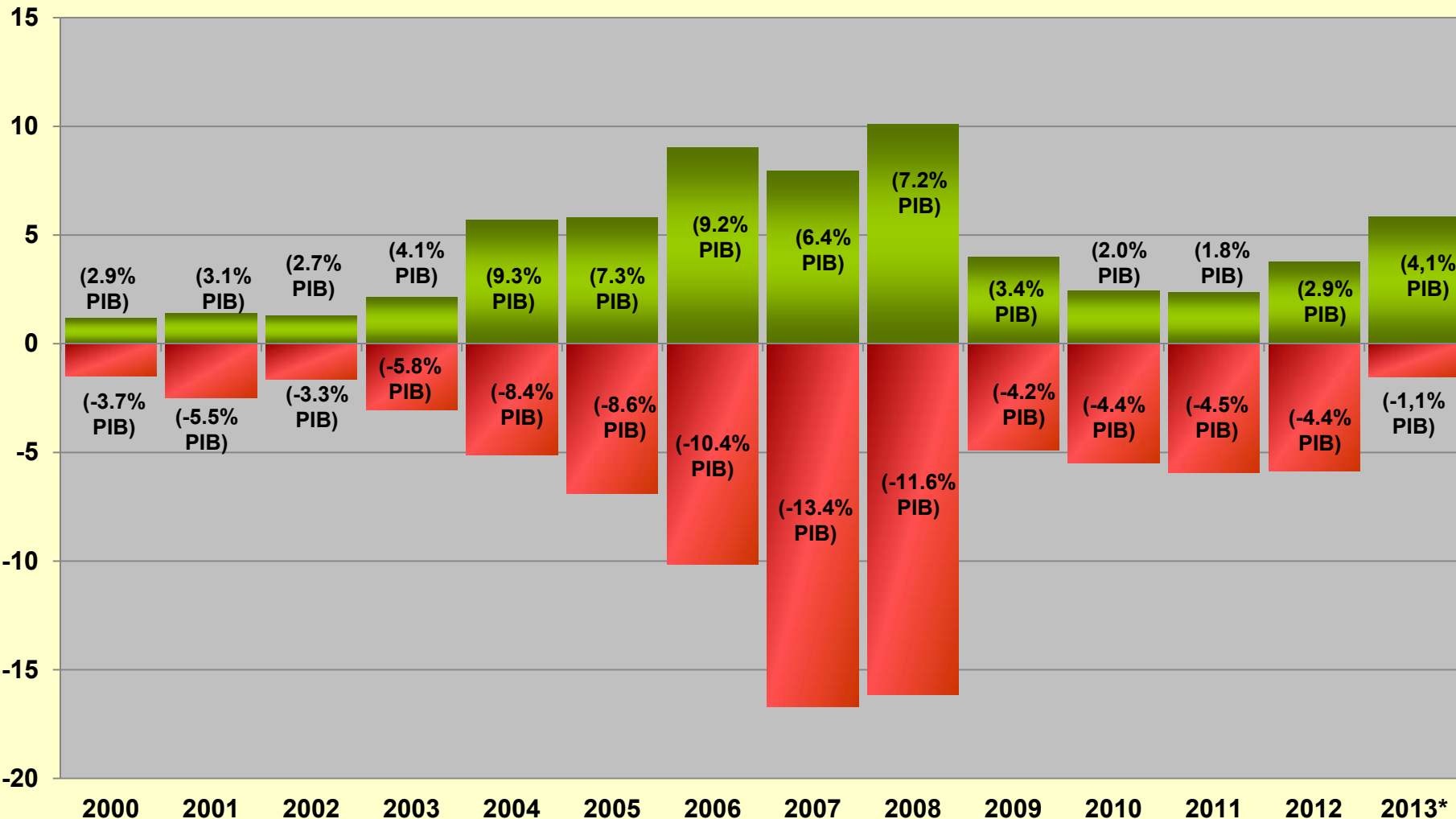
Finanțarea deficitului de cont curent prin investiții străine directe 2000-2013



*date provizorii

Finanțarea deficitului de cont curent prin investiții străine directe și transferuri de capital în perioada 2000 - 2013

miliarde EUR



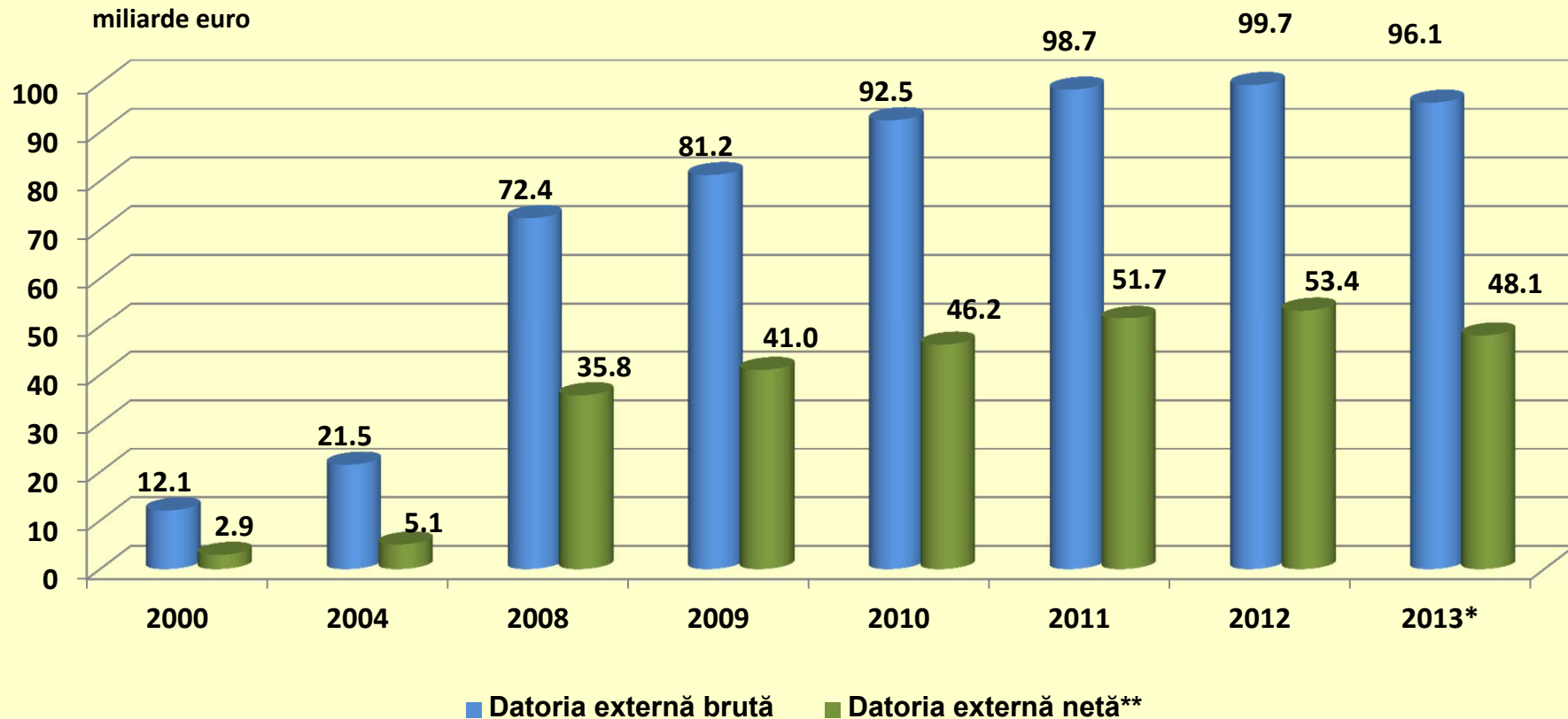
*date provizorii

■ Contul curent

■ Investiții străine directe și transferuri de capital

Sursa: BNR, INS

Evoluția datoriei externe, 2000 - 2013 (sold la sfârșitul anului)



*date provizorii

**represents the difference between liabilities and financial assets, on financial instruments of the nature of external debt (loans and credits, government securities, deposits, etc.) according to the methodology of FMI, BCE and Eurostat.

Evoluția creditului net al întreprinderilor ISD

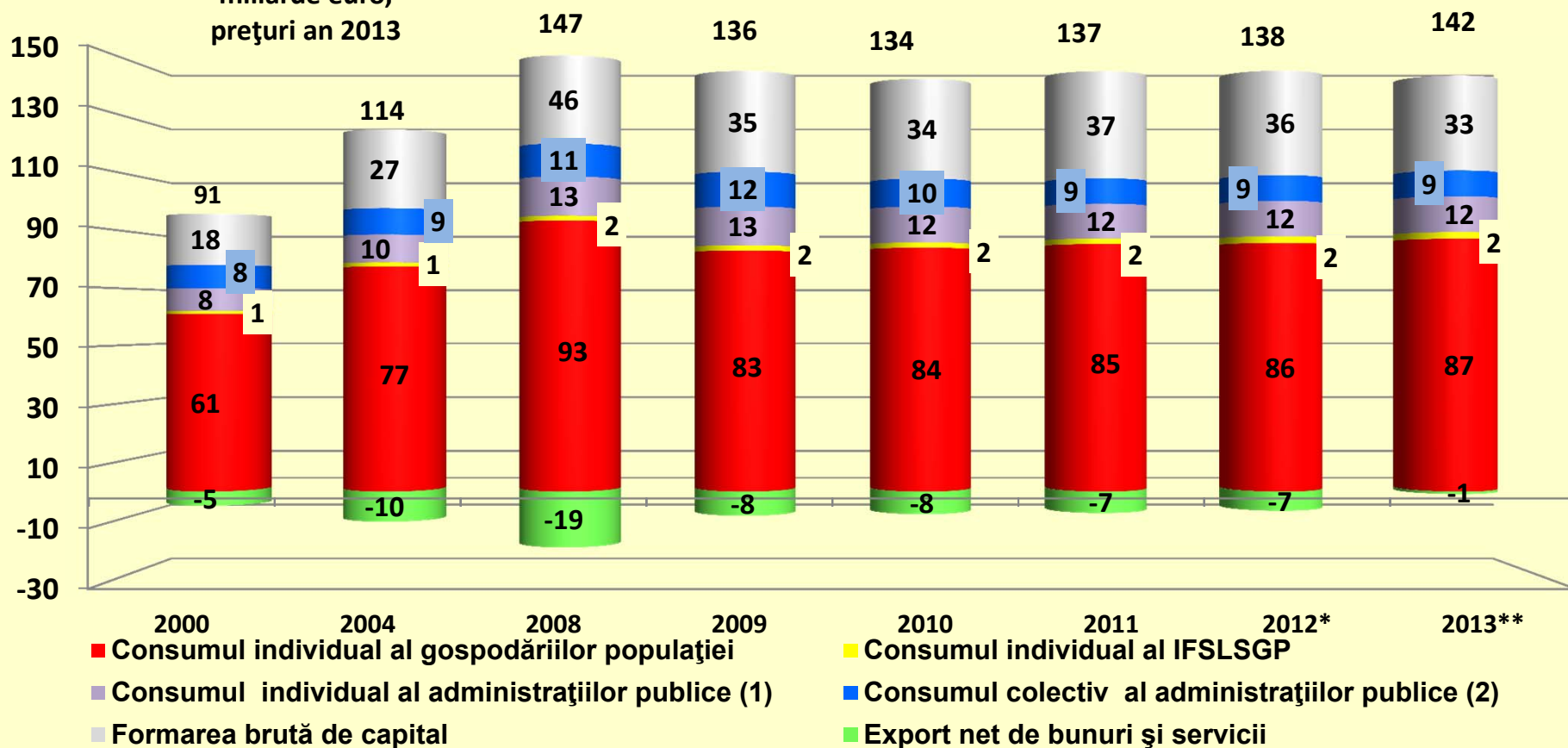
- milioane euro -

Anul	Creditul net	Intrări (trageri) (+)	Ieșiri (plăți) (-)
2003	683	1 286	609
2004	699	1 796	1 097
2005	1 361	3 514	2 153
2006	2 227	6 244	4 017
2007	3 703	9 505	5 802
2008	4 623	12 198	7 575
2009	1 759	9 066	7 307
2010	396	11 006	10 610
2011	303	11 591	11 288
2012	1 343	10 684	9 341
2013*	937	13 421	12 484

* date provizorii

Evoluția produsului intern brut pe categorii utilizări (cheltuieli) 2000-2013

miliarde euro,
prețuri an 2013



Sursa: INS, calcule BNR, * date semidefinite, ** date provizorii

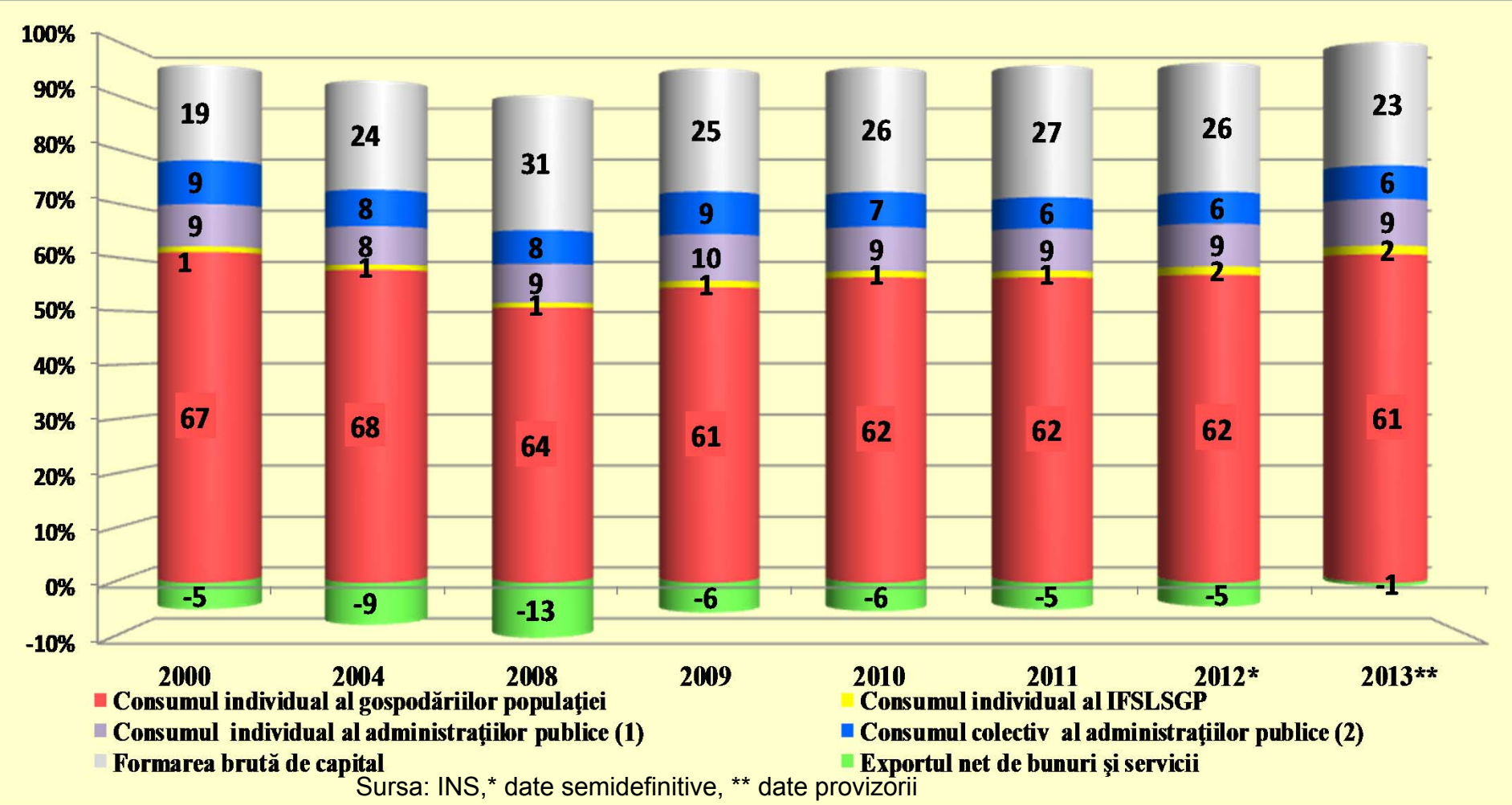
(1) învățământ, sănătate, securitate socială, cultură, sport.

(2) servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, ordine și securitate publică, activități legislative, cercetare și dezvoltare

NOTĂ: Pentru fiecare an în parte din perioada 2000-2012, s-a transformat PIB din prețurile curente ale anului respectiv în prețurile curente ale anului 2013, utilizându-se indicii de preț deflatori anuali. PIB anual astfel calculat s-a împărțit la cursul mediu al anului 2013 (RON/EUR = 4,419), în acest fel asigurându-se comparabilitatea valorilor anuale ale PIB exprimat în euro.

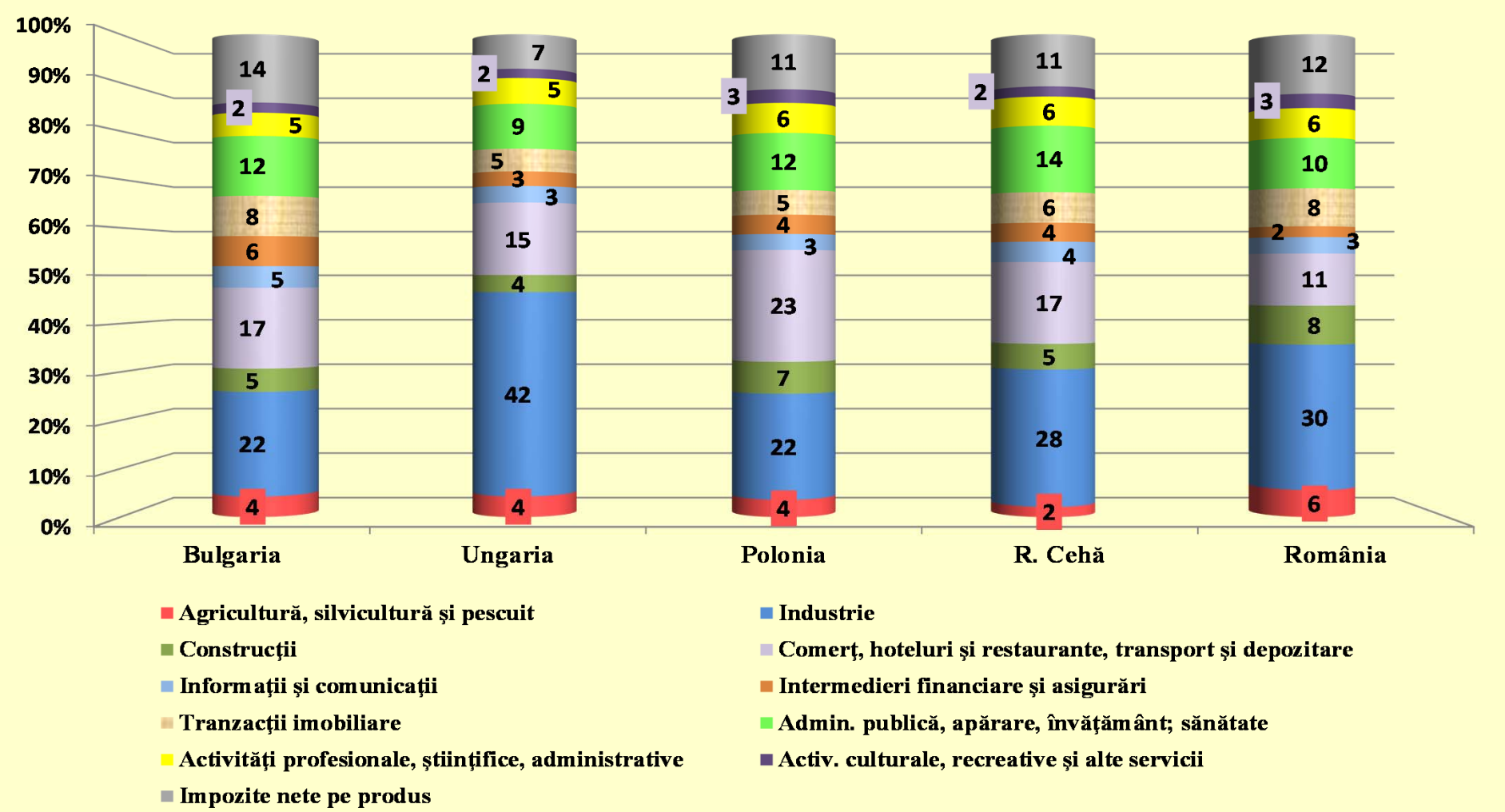
Ce schimbări de structură s-au înregistrat la nivel macro?

Structura produsului intern brut pe categorii de utilizări (cheltuieli)
2000-2013



(1) învățământ, sănătate, securitate socială, cultură, sport.
(2) servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, ordine și securitate publică, activități legislative, cercetare și dezvoltare

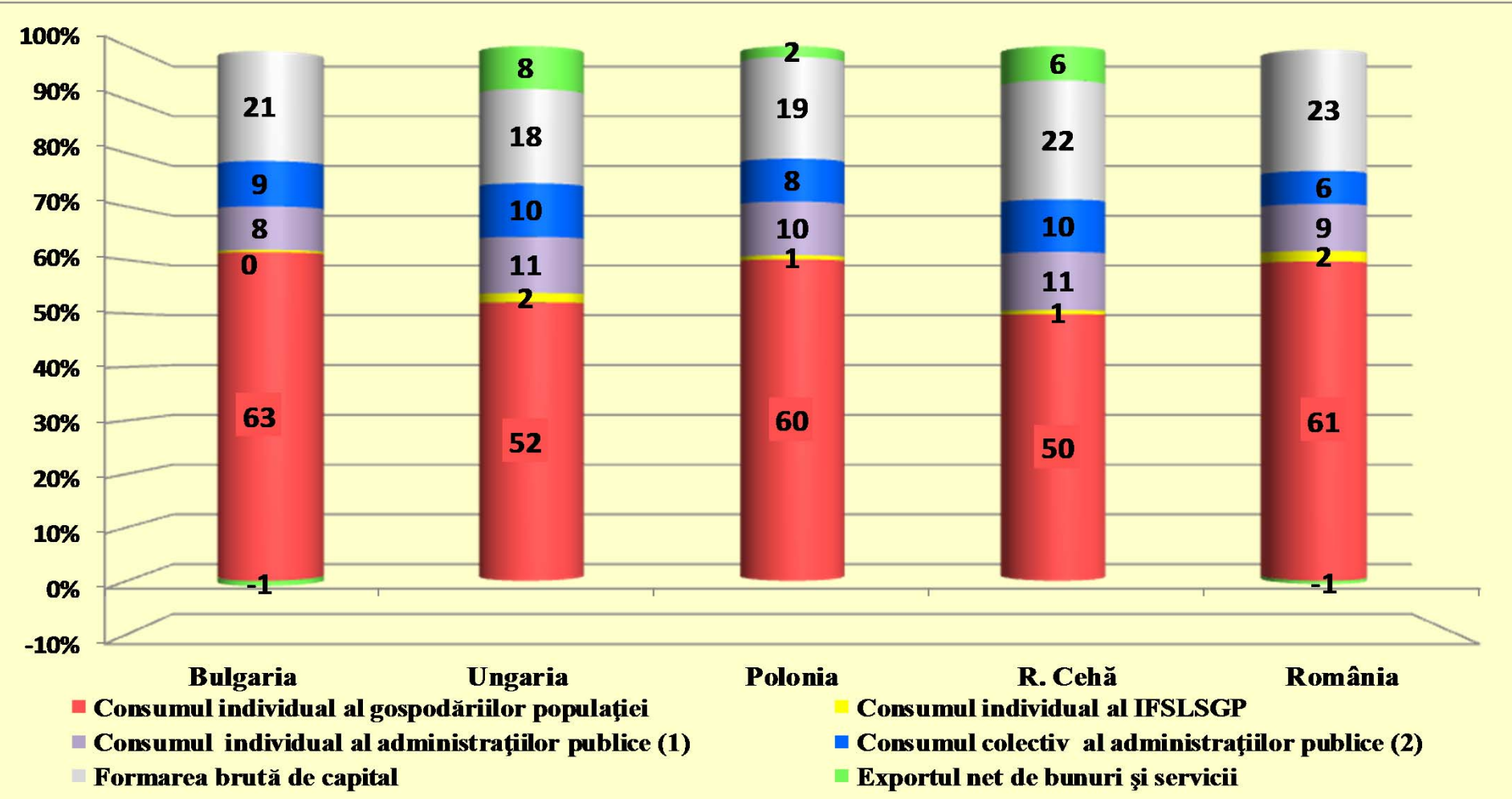
Structura PIB pe categorii de resurse



Sursa: paginile web ale institutelor naționale de statistică



Structura produsului intern brut pe categorii de utilizări (cheltuieli)



(1) învățământ, sănătate, securitate socială, cultură, sport.
(2) servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, ordine și securitate publică, activități legislative, cercetare și dezvoltare
Sursa: EUROSTAT, INS



CONCLUZII

- PIB a crescut în cei 14 ani de 1,56 ori, de la 91 mld. euro la 142 mld. euro
- Economia a înregistrat transformări semnificative, atât cantitative cât și calitative:
 - Ponderea industriei în PIB a crescut de la 25% (în 2000-2004) la 30% (în 2013), VAB crescând de 1,9 ori, de la 23 mld. euro la 43 mld. euro
 - Industria prelucrătoare a înregistrat transformări calitative semnificative; producția de mijloace de transport rutier a crescut ca pondere de la 3-5% (în 2000-2004) la 14% (în 2013)
 - Consecință a transformărilor calitative și cantitative din industria prelucrătoare (furnizează 90% din mărfurile exportate)
 - România exportă de 4,4 ori mai mult decât în anul 2000, creștere de la 11,3 mld. euro la 49,6 mld. euro în 2013
 - Structura exporturilor a consemnat transformări calitative semnificative, ponderea mărfurilor cu VAB mare luând locul celor cu VAB mai mic:
 - Grupa mașini, echipamente, aparate, mijloace de transport: creștere de la 2,1 mld. euro (18,9% în 2000) la 20,9 mld. euro (42,2% din total exporturi în 2013)
 - Grupa textile, confecții, încălțăminte: creștere de numai 1,5 mld. euro, de la 3,6 mld. euro (31,8% în 2000) la 5,1 mld. euro (10,3% în 2013)
 - ISD din industria prelucrătoare (18,5 mld. euro sold 2012, din care 10,6 mld. euro în mijloace fixe; investiții greenfield de 8,5 mld. euro) au avut o contribuție esențială, atât la creșterea calitativă cât și cea cantitativă a producției industriale, firmele ISD furnizând 60% din exporturi

- **Soldul negativ al balanței comerciale, după o ascensiune de la 5% din PIB (în 2000) la un maxim de 14,3% din PIB în 2007, s-a restrâns semnificativ începând cu anul 2009 ajungând la un minim istoric al perioadei (2000-2013) de 2,4% (în anul 2013), pe seama accelerării mai rapide a exporturilor față de importuri**
- **Ponderea importantă a soldului balanței comerciale în soldul contului curent a imprimat acestuia din urmă aceeași traiectorie de creștere de la 3,7% din PIB în 2000 la un maxim de 13,4% din PIB în 2007, iar începând cu 2009 o scădere semnificativă, ajungând la un minim de 1,1% din PIB în 2013**
- **Transformările economice pozitive (atât cantitative cât și calitative) s-au bazat, în principal, pe finanțări externe, datoria externă brută ajungând la 68% din PIB, respectiv la 34% din PIB datoria externă netă**
- **În plan teritorial, România a înregistrat o dezvoltare dezechilibrată, regiunea de dezvoltare București – Ilfov contribuind cu 26,6% la PIB, comparativ cu 8,1% ponderea regiunii Sud – Vest Oltenia**
- **Comparativ cu țările din Europa Centrală și de Est:**
 - **Ponderea de 30% a VAB din industrie în PIB situează România pe locul 2 după Ungaria (42%), cu 8pp deasupra Bulgariei (22%) și Poloniei (22%), economia națională înregistrând un grad semnificativ de industrializare**
 - **Gradul de investire, măsurat prin ponderea cheltuielilor cu formarea brută de capital (23% în PIB), situează România lângă R. Cehă (22%), cu 4pp peste Polonia, respectiv 5pp peste Ungaria**

Vă mulțumesc!